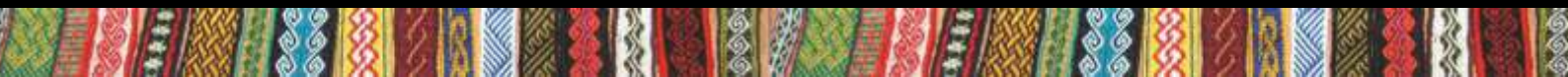

G PAWEŁ
RZES

Г ПАВЕЛ
РЭСЬ

Paweł Grześ urodzony w 1983 roku, mieszka w Gródku k. Białegostoku. Absolwent Wydziału Sztuki Mediów ASP w Warszawie, gdzie obronił dyplom pod kierunkiem prof. Grzegorza Kowalskiego. Ukończył także fotografię w Instytucie Twórczej Fotografii na Uniwersytecie Śląskim w Opawie (Czechy) i informatykę na Politechnice Warszawskiej. Starannie wykorzystuje możliwości medium fotografii, które aktualnie łączy z elementami sztuki wideo. W latach 2013-2016 prowadził Fundację Villa Sokrates w Krynkach.

NAGRODY I OSIĄGNIĘCIA:

- 2003 - Grand Prix w XI Ogólnopolskiej Wystawie Fotografii Dzieci i Młodzieży - Białystok
- 2003/2004 - Stypendium Stowarzyszenia Edukacji Kulturalnej WIDOK i Fundacji Edukacyjnej Przedsiębiorczości
- 2008 - Finalista konkursu Samsung Art Master
- 2009 - Stypendium MKiDN Młoda Polska
- 2009 - Stypendium Prezydenta Miasta Białegostoku Młodzi Twórcy
- 2013 - Stypendium Prezydenta Miasta Białegostoku Młodzi Twórcy

WYSTAWY INDYWIDUALNE:

- 2005 Mieleszki, „MIELESZKI”
- 2008 Lublin Galeria BIAŁA, „MIELESZKI”
- 2008 Sopot, Dworek Sierakowskich „MIELESZKI”
- 2010 Białystok, Galeria Arsenał „EXTREMUM EUROPAE”

WYSTAWY ZBIOROWE:

- 2008 Samsung Art Master - MŁODZI ARTYŚCI
- 2009 Berlin, Humboldt Icons of Victory
- 2011 Warszawa, Galeria Kordegarda „No Budget Show 3 KordegAART!”
- 2011 Czechy, Prague Quadrennial of Performance Design And Space
- 2011 Białystok, Galeria Arsenał „Życie w lesie”
- 2011 Warszawa, CSW Laboratory Live
- 2011 Warszawa, Debiuty w Krytyce Politycznej „Uniwersytet Krytyczny”
- 2012 Warszawa, Galeria Spokojna „Wybór Narzędzi”
- 2012 Łódź, Fotofestiwal „Spojrzenia”
- 2013 Warszawa, KINO.LAB CSW- „Palimpsest” – pokaz filmów dyplomowych ASP 2012
- 2016 Krynkі, Galeria „Birobidżan”

Павел Гресь нарадзіўся ў 1983 годзе, пражывае ў Градску, што непадалёку ад Беластока. Закончыў ён факультэт артмедыаў варшаўскай Акадэміі мастацтваў, у якой абараніў дыплом пад кірункам праф. Гжэгажа Кавальскага. Закончыў таксама вучобу па фатаграфіі ў Інстытуце творчай фатаграфіі ў Шлёнскім універсітэце ў Апаве (Чэхія) ды інафарматыку ў Варшаўскім політэхнічным інстытуце. Ён старанна выкарыстоўвае медыум фатаграфіі, якое спалучае з элементамі відэаарта. У 2013-2016 гадах кіраваў Фондам Віла Сакрата ў Крынках.

УЗНАГАРОДЫ І АСЯГНЕННІ:

- 2003 – Гран-пры ў XI Агульнапольскай выстаўцы фатаграфіі дзяцей і моладзі – Беласток
- 2003/2004 – Стыпендыя Аб'яднання культурнай адукацыі ВІДОК ды Фонду адукацыйнага прадпрыемства
- 2008 – фіналіст конкурсу Самсунг Арт Мастэр
- 2009 – Стыпендыя МКіДН Маладая Польшча
- 2009 – Стыпендыя Прэзідэнта горада Беластока Маладыя Творцы
- 2013 – Стыпендыя Прэзідэнта горада Беластока Маладыя Творцы

ІНДЫВІДУАЛЬНЫЯ ВЫСТАЎКІ:

- 2005 Мялешкі, «МЯЛЕШКІ»
- 2008 Люблін Галерэя БЕЛАЯ, «МЯЛЕШКІ»
- 2008 Сопат, Дворык Серакоўскіх, «МЯЛЕШКІ»
- 2010 Беласток, Галерэя Арсенал, «EXTREMUM EUROPAE»

СУМЕСНЫЯ ВЫСТАЎКІ:

- 2008 Самсунг Арт Мастэр – МАЛАДЫЯ МАСТАКІ
- 2009 Берлін, Гумболдт Icons of Victory
- 2011 Варшава, Галерэя Кардагарда „No Budget Show 3 KordegAART!”
- 2011 Чэхія, Prague Quadrennial of Performance Design And Space
- 2011 Беласток, Галерэя Арсенал, «Жыццё ў лесе»
- 2011 Варшава, ЦСВ Laboratory Live
- 2011 Варшава, Дэбюты ў палітычнай крытыцы «Крытычны ўніверсітэт»
- 2012 Варшава, Галерэя Спакойная «Выбар прыладаў»
- 2012 Лодзь, Фотафестываль «Позіркi»
- 2013 Варшава, КІНО.ЛАБ ЦСВ- «Палімпсест» - паказ дыпломных фільмаў Акадэміі маст. 2012
- 2016 Крынкi, Галерэя «Бірабіджан»

Na okładce: zdjęcie z filmu „Świadek historii”
Na wkładce: картина з фільма „Сведка гісторыі”

Projekt fotograficzny MIELESZKI / Фатаграфічны праект МЯЛЕШКІ
2005

Wystawa 60 czarno-białych fotografii w formacie 100 x 100 cm. Były to portrety ludzi, mieszkańców wschodniej, przygranicznej i podupadłej wsi Mieleszki. Wieś znajdująca się nieopodal granicy z Białorusią, wszyscy jej mieszkańcy mówią po białorusku. Autor sfotografował mieszkańców wsi, na tle ich własnych posesji (fasady domu, płotu lub ogrodu) a później fotografie umieścił na płotach i ścianach domów, w miejscach gdzie powstawały.

Выстаўка 60 чорна-белых здымкаў у фармаце 100 x 100 см. Былі гэта партрэты людзей, жыхароў усходняй, памежнай і падупалай вёскі Мялешкі. Сяло знаходзіцца непадалёку мяжы з Беларуссю, усе яго жыхары размаўляюць па-беларуску. Аўтар сфатаграфавалі жыхароў вёскі на фоне іх уласных сяліб (фасаду дома, плота ці агарода), а затым размясціў фатаграфіі на платах і сценах дамоў, у тых месцах, дзе яны паўставалі.

Projekt fotograficzny „EXSTREMUM EUROPAE”
Фатаграфічны праект „EXSTREMUM EUROPAE”
2010 Białystok, Galeria Arsenał / Беласток, Галерэя Арсенал

„Paweł Grześ w sposób fotograficzny dokumentuje trwałość historycznej przeszłości. Nasz „kraniec Europy” przeżywa ostatnie podrygi przed skokiem w lepszą przyszłość. My nie jesteśmy w stanie zbudować człowieczy los samemu sobie. My ciągle spoglądamy na czyjś dobrobyt, gotowi być parobkami u cudzych panów, byle byli dobrzy i nie bili po grzbiecie. Pogranicze nie wyzbyło się cech słowiańskiego niewolnika” - pisze Sokrat Janowicz o fotografiach Grzesia.

«Павел Грэсь у фатаграфічны спосаб дакументуе трываласць гістарычнага мінулага. Наш «край Еўропы» перажывае апошнія падскокі перад скачком у лепшую будучыню. Мы не ўзмозе пабудоваць чалавечы лёс самім сабе. Мы ўвесь час спазіраем на нечы дабрабыт, гатовыя быць парабкамі ў чужых паноў, калі б толькі яны былі добрыя і не білі нас па хрыбце. Памежжа не пазбавілася прыкмет славянскага раба» - піша Сакрат Яновіч пра фатаграфіі Грэся.

„Fotografie Pawła Grzesia są wyjątkowym dokumentem teraźniejszości, niezwykle wyrazistym i egzystencjalnym, opartym na szczególnej współpracy fotografa z osobami portretowanymi. Wszyscy mieszkańcy, którzy zgodzili się na wykonanie zdjęcia ufnie patrzyli w obiektyw aparatu fotograficznego. Stoją samotnie lub w otoczeniu rodziny. Trud życia wiejskiego odcisnął się w zmarszczkach twarzy, dłoni i pochylonych sylwetkach. Fotografie te przywołują obraz życia, które stopniowo znika gdzieś na wschodzie Polski” - Anna Nawrot

«Фатаграфіі Паўла Грэся з’яўляюцца надзвычайным дакументам сённяшняга часу, вельмі выразным і экзістэнцыяльным, які абапіраецца на асаблівым супрацоўніцтве фатографа і партрэтаваных асобаў. Усе жыхары, якія згадзіліся на здымкі, даверліва глядзелі ў аб’ектыў фотаапарата. Яны стаяць адзінока, або разам з сям’ёю. Цяжар вясковага жыцця адціснуўся на зморшчынах твару, далонях і схіленых постацях. Гэтыя фатаграфіі прызываюць карціны жыцця, якое паступова знікае дзесьці на ўсходзе Польшчы» - Анна Наўрот.

PALIMPSEST

Wideo, dokument, 13 min 01s.

Reżyseria: Paweł Grześ

Zdjęcia: Anna Bajorek, Paweł Grześ

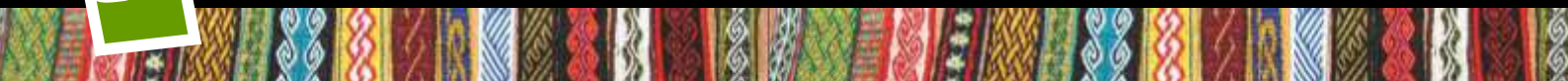
Montaż: Tomasz Andrejuk

Wystąpiła: Ewa Hołuszko

Miejsca: Warszawa, Okopy koło Suchowoli, Supraśl, Grabarka, Białystok

Opis:

Dokumentalna forma video oparta na głównej bohaterce Ewie Hołuszko (wcześniej Marek Cyryl Hołuszko), znanej działaczce opozycyjnej z czasów powstawania Solidarności w Polsce, bliskiej znajomej ks. Jerzego Popiełuszki.

ПАЛІМПСЕСТ

Відэа, дакумент, 13 мін. 01 сек.

Рэжысура: Павел Грэсь

Здымкі: Анна Баёрэк, Павел Грэсь

Мантаж: Тамаш Андраюк

Выступіла: Ева Галушка

Месца: Варшава, Акопы каля Сухаволі, Супрасль, Грабарка, Беласток

Апісанне:

Дакументальная форма відэа, якая абапіраецца на галоўнай гераіні Еве Галушка (раней Марэк Кірыла Галушка), вядомай апазіцыйнай дзяячцы з часоў, калі ў Польшчы паўставала Салідарнасць, блізкай знаёмай кс. Ежы Папялушкі.

ŚWIADEK HISTORII

Wideo, 7 min 27s.

Zdjęcia: Paweł Grześ

Montaż: Paweł Grześ

Wystąpił: Piotr Młodzianowski

Miejsca: CSW Zamek Ujazdowski w Warszawie, Zaleszany pow. Hajnówka

Opis:

Zapis filmowy z konfrontacji świadka historii ze współczesną publicznością. Przedstawiona historia dotyczy faktu spalenia białoruskiej wsi Zaleszany na Białostocczyźnie 29 stycznia 1946 roku. Pacyfikacji dokonało ugrupowanie zbrojne polskiego podziemia dowodzone przez Romualda Rajsa ps. BURY. Tytułowy świadek - Piotr Młodzianowski, wtedy jako dziecko, był bezpośrednim uczestnikiem tych tragicznych wydarzeń.

СВЕДКА ГІСТОРЫІ

Відэа, 7 мін. 27 сек.

Здымкі: Павел Грэсь

Мантаж: Павел Грэсь

Выступіў: Пётр Младзяноўскі

Месца: ЦСВ Уяздоўскі замак у
Варшаве, Залешаны Гайнаўскі
павет

Апісанне:

Кінематаграфічны запіс канфрантацыі свадкі гісторыі з сучаснай публікай. Прадстаўленая гісторыя датычыць таго, як спалілі беларускую вёску Залешаны на Беласточчыне 29 студзеня 1946 года. Пацыфікацыю ўчыніў збройны аддзел польскага падполля, якім камандаваў Рамуальд Райц пс. БУРЫ. Тытульны сведка – Пётр Младзяноўскі, тады як дзіця, быў непасрэдным удзельнікам гэтых падзей.

Paweł Grześ starannie wykorzystuje możliwości medium fotografii, które aktualnie łączy z elementami sztuki wideo. Zrealizował kilka autorskich projektów fotograficznych, z których najbardziej rozpoznawalny jest powstały jeszcze w okresie studiów projekt „Mieleszki”, cieszący się sporym zainteresowaniem a prezentowany w Polsce i za granicą. Zaprezentował w nim serię fotograficznych portretów mieszkańców wschodniej, przygranicznej i podupadłej wsi znajdująca się nieopodal granicy z Białorusią. Inny projekt też skupiony został na pasie granicznym Polska – Białoruś. „Extremum Europae” to kolejna dokumentalna akcja fotograficzna, prezentująca społeczność lokalną oraz relacje kulturowe pomiędzy Polakami i Białorusinami na pograniczu. Paweł Grześ poprzez pryzmat własnych doświadczeń ale i obserwacji w sposób niezwykle wnikliwy ukazuje problemy związane ze współczesnym człowiekiem pogranicza i jego egzystencją w krajobrazie.

Agnieszka Tichoniuk

Павел Грэсь старанна выкарыстоўвае медыум фатаграфіі, якое спалучае з элементамі відэаарта. Ён выканаў некалькі аўтарскіх фатаграфічных праектаў, з якіх найбольш распазнавальным з'яўляецца праект «Мялешкі», які ўзнік яшчэ ў час ягоных студыяў. Карыстаецца ён вялікім зацікаўленнем, а прэзентаваў яго ў Польшчы і за мяжой. Аўтар прадставіў у ім серыю фатаграфічных партрэтаў усходняй, прыгранічнай і падупалай вёскі, якая знаходзіцца на падалёку мяжы з Беларуссю. Іншы праект таксама быў засяроджаны на памежнай паласе Польшча – Беларусь. „Extremum Europae” – гэта яшчэ адно дакументальнае фатаграфічнае дзеянне, якое паказвае лакальнае насельніцтва, а таксама культурныя суадносіны паміж палякамі і беларусамі на памежжы. Павел Грэсь цераз прызму ўласных досведаў, але таксама і назіранняў, у вельмі праніклівы спосаб паказвае праблемы, звязаныя з сучасным чалавекам памежжа ды яго пражываннем ў гэтым краінах.

Агнешка Тыханюк

Агнешка Ціханюк

WYSTAWA / ВЫСТАВА: XII 2016

Katalog ten jest częścią powstającego „Słownika Białoruskich Artystów”.
Каталёг гэты з'яўляецца часткай «Слоўніка Беларускіх Мастакоў»

Stowarzyszenie Muzeum i Ośrodek
Kultury Białoruskiej w Hajnówce
17-200 HAJNÓWKA, ul. 3 Maja 42
www.muzeumbialoruskie.hajnowka.pl
kontakt@muzeumbialoruskie.pl

Projekt graficzny: Agnieszka Tichoniuk / Праект графічны: Агнешка Тыханюк
Tłumaczenie: Jan Karczewski / Пераклад: Янка Карчэўскі

